

Jelentés a Solymári-ördöglyuk (obsz. 4773-1) 2015 évi feltáró kutatásáról

2015 évben összesen 16 munkanapot töltöttünk a barlangban, melynek során, öt különböző helyen folytattunk bontási munkálatokat. Az Útvesztő Kígyó- út alatt nyíló hasadékaiban, a Guanó terem oldalából induló vízszintes hasadékban, az Orion teremben, az Óriás-teremből induló hasadékokban, és a Pipa létra alatti balra haladó oldalágban.

A kutatási engedélyünket ennek megfelelően módosítottuk.(KTF:2294-5/2015)

Az Útvesztőből nyíló kígyó út alatti részen egy kb.15 méternyi nagyon omladékos ágba jutottunk be, itt egyelőre nem próbálkozunk a tovább jutással.

A Guanó-termi ÉK-irányú hasadék nagyon szűk, itt lassan halad a munka.

Az Orion termi hasadék végén lévő agyagos eltömődést átbontva, már ismert részbe jutottunk vissza.

A Pipa kijárat létra alatt lefelé menő oldalágában, balra átbontva a törmelék kb. 20 méternyi új szakaszba jutottunk be, amely egy nagyon szűk átbújás után visszacsatlakozott a Nagytemplom melletti párhuzamos hasadékba.

Kocsis András régebben felhívta a figyelmem, hogy a barlang Óriás-termében lát lehetőséget a továbbjutásra.

Ezért Őt és az embereit bevonva itt is megkezdhattuk a kutatást a folyamatos szakmai felügyeletem mellett.

Mellékelem Kocsis András személyes beszámolóját az Óriás-teremben lévő feltárás aktuális állásáról:

„Jelentés a 2015. évben, a Solymári-ördöglyuk Óriás-termében végzett feltáró kutatásról.

Előzmény:

2014 decemberében, egy barlangtúra során, mely érintette az Óriás termet, több csoporttársunknak feltűnt, hogy közeledve az Óriás terem zónájához, érezhetően lehűlt a barlang léghőmérséklete.

Értetlenül álltunk a dolog előtt, elvégre az Óriás terem a Solymári Ördöglyuk Barlang második legmélyebb pontja, másrészt elhelyezkedését tekintve a barlang bejárataihoz képest az egyik legtávolabbi pont.

Ebben a mélységben és zónában, elméletileg nem lehetne egyértelműen érezhető lehűlést tapasztalni a járatokban mozgó légáramlatban.

Ennek ellenére, több alkalommal 3-5 C.-fokos hőmérséklet csökkenést mértünk.

Próbáltunk több hipotézist is felállítani a lehetséges hőmérsékletcsökkenés kiváltó okára. Az okok közül a legvalószínűbbnek az tűnt, hogy mégis csak igaz lehet a legenda, mely szerint a Solymári Ördöglyuk Barlangot megközelítő, alatta átmenő régi bányavárat hajtásakor egykoron a bányászok egy a Solymári barlanghoz megszólalásig hasonló üreghálózatra

bukkantak és amelynek a táróból nyíló bejáratát, az akkori gazdasági érdekeket figyelembe véve: (első a szén!) visszatömedékeltek.

Mivel az Óriás terem a barlang második legmélyebb zónája, ez közelítheti meg legjobban a feltételezett „alsó barlangot” mely téli időszakban, a felszínre nyíló bányatárón keresztül hideg levegőt tud beszívni, amely később az Óriás terem zónájában jelenik meg a Solymári Ördöglyuk Barlangban.

Kutatás:

Első lépésként, méterről méterre átvizsgáltuk az Óriás termet és annak közvetlen környékét. Olyan részben nyitott, légréses járatokat kerestünk, amiben érezhető hideg légáramlat van jelen, mely reményeink szerint az alsó barlangba vezető átjáró irányát mutatja meg nekünk. Az Óriás Teremnek csak egyetlen be és egy kijárata ismert, azonban ezen felül a terem több pontján legalább 5-6 db. különböző hosszúságú „vakjárat” indul, melyek végpontjai túlnyomórészt laza kötörmelékes kitöltéssel zárulnak.

Az egyik ág azonban ezektől eltérően homokszifonban (!) zárult, egy olyan járat végén, ahol a főte hirtelen emelkedni kezdett, és egyértelmű volt, hogy a puha, könnyen jöveszthető homok kitöltés egy magasabban elhelyezkedő járatból, esetleg teremből suvadt le. Bár sem az irány, sem a huzat nem volt megfelelő, ennek ellenére megkezdtük a homokszifon bontását, mert a sok éves barlangkutatói gyakorlat azt sugallta: annak a homoknak csak jönnie kellett valahonnan! Úgy 1.5 m³ homok félrehordása után, követve a folyamatosan emelkedő főtét, a kezdeti munkaponttól kb.2.5 méteres távolságban, a járat minden irányból záródni kezdett, mígnem egy 20-25 cm-es nyílással felszakadt egy szűk, légtéres hasadékbba, ahol megjelent a keresett hideg légáramlat is.

Azonban a belátható új járatszakaszk inkább csak „látható” mintsem járható méretűnek látszott, így ezen a végponton befejeztük a további kutatást.

A következő feltárást egy másik vakjárat végéből 45°szögben lefelé tartó igen szűk hasadék alján kezdtük, mivel itt már az első bejáráskor intenzív hideg légáramlatot és légréses járatot találtunk.

A végpont bontása ezen a helyen, már messze nem volt olyan kényelmes, mint az előző „homokozóban” végzett munka. Az agyagos-homokos kitöltésbe öklömnyi kövek voltak beleépülve és a kitermelésre kerülő törmelék alig fért ki a hasadékbba részben fejjel lefelé bontó kutató mellett.

De reménnyel töltött el minket a járat bővülésével erősödő huzat.

3-4 kiszállás eredményeképpen feltártunk 4 méternyi, nem túl nagy jelentőséggel bíró kuszodát a végponton egy kb.1m átmérőjű gömbfülkével, ahonnan a járat ismételen egy járhatatlanul szűk, arasznyi széles hasadékon vezetett tovább az ismeretlen mélységek felé. Ezek után megkezdtük a legígéretesebbnek tűnő, az Óriás teremből dél-délnyugati irányba induló járat végpontjának kutatását. Ez az irány volt a lehető leghatékonyabb, mivel ebben az irányban semmiféle ismert járatot nem jegyzett még fel senki, így nem állt fenn a veszélye annak, hogy mint oly sok „elődünk” mi is kitartó bontással vissza érünk egy már ismert zónába.

A járat végpontját képező 4-5 méteres szélességű kis terem átvizsgálva, az egyik oldalfalon kissé felkapaszkodva, egy vízszintes kis platóra érkeztünk, ahol a terem oldalfalában egymástól 2-3 méteres távolságban elhelyezkedő két erősen huzatoló járatot fedeztünk fel. Az egyik egy kb. 30 cm átmérőjű, 45°szögben lefelé tartó forráscsőnek, míg a másik egy 10-15 cm.-es szélességű, függőlegesen lefelé tartó hasadéknak bizonyult.

Azonban mind a két járaton keresztül egy nagyobb, 1.5 - 2 méteres szélességű, kb. 1 méteres fötte magasságú üregbe láttunk át.

Miközben azon tanakodtunk, hogy melyik járat tágításának kezdjünk esetleg neki, az egyik jó szemű kutatótársunk észrevette, hogy a kis plató egyik pontján a kitöltés tölcséres alakban meg van süllyedve, mintha onnan az anyag, valahová besuvadt volna.

A gyanús suvadást megbontva egy 50-60 cm széles, ovális oldott falú járat vált láthatóvá, mely a korábban említett üreg irányába indult.

A járat nagyobb méretű, 20-30 centiméteres átmérőjű, helyenként erősen összecementálódott kőtömbökkel van kitöltve, melyek eltávolítása megoldható, de igen időigényes feladatnak ígérkezik.

A feltárás jelenleg ezen a ponton tart, reményeink szerint a járatot kitöltő törmelék eltávolítása után lehetőségünk nyílik, új ismeretlen barlangszakaszok feltárására és eljutni oda, ahol még ember nem járt.

2016 január 15. Kocsis András

Mellékelem a barlang térképén sárga színnel jelölve az eddig feltárt részeket.

Érd, 2016. január 15.

Szűcs László
Kutatásvezető

A Solymári-ördöglyuk feltáró kutatási naplója 2015 év

A kutatási engedély érvényes 2014. 04. 14. től.

Tartalmazza a kutatás célját, időpontját, a résztvevők nevét.

1./ 2015. 01.25.

Orion-termi bontás.

A hasadék végében jobb oldali irányban próbálunk tovább bontani.

Résztvevők: Szűcs László, Filei Krisztián, Molnár Veronika, Szabó Zoltán.

2./ 2015. 03.01.

Három ember a pipa alatti oldaljáratot bontotta, itt egy déli irányú hasadék kezd kibontakozni, amely nagy valószínűséggel a 15 méterrel feljebb lévő hasadékba vezethet vissza.

Talán lesz benne egy nyugati irányú oldaljárat is.

Három fővel a labirintus termi függőleges hasadékot bontotta tovább.

Két fő az Orion- termi hasadékban bontotta.

Résztvevők: Szűcs László, Filei Károly, Filei Krisztián, Klavora Máté, Molnár Veronika, Szabó Zoltán, Hiba Antal, Libisch Károly.

3./ 2015. 03.07.

A tevékenység célja: a Solymári Ördöglyuk Barlang Óriástermi homokszifonos végpontjának bontása

Résztvevők: Szűcs László, Kocsis András, Fülöp Szilárd, Halász László
Skrivanekné Frojimovics Ágnes, Galambos Zoltán

4./2015. 03.08.

Négy fővel elkezdjük bontani a Pipa létra alatti járat alját.

Résztvevők: Szűcs László, Filei Károly, Molnár Veronika, Szabó Zoltán.

5./2015. 04. 05.

Az Orion-termi hasadék végét felfelé átbontva a már ismert részbe jutottunk vissza.

Ezt a részt nem bontjuk tovább.

Résztvevők: Szűcs László, Szabó Zoltán, Hiba Antal, Libisch Károly.

6./2015.04.11.

A tevékenység célja : a Solymári Ördöglyuk Barlang Óriástermi Homokszifonos végpontjának bontása

Résztvevők: Szűcs László, Kocsis András, Jurecz Tamás, Galambos Zoltán, Halász László,
Mészáros Bálint

7./ 2015. 04.19.

A Pipa alatti bontásnál pár méternyi levegős részt találtunk, amiben állva nem, csak négykézláb lehet elférni.

Résztvevők: Szűcs László, Filei Károly, Filei Krisztián, Molnár Veronika. Szabó Zoltán.

8./ 2015. 05.10.

A Kígyó út alatti lapos előremenő hasadékot bontottuk.

Résztvevők: Szűcs László, Filei Károly, Szabó Zoltán, Hiba Antal, Libisch Károly.

9./2015.05.17.

A Pipa alatti bontásnál sikerült egyenest tovább jutni, de nem találtunk számottevő oldalsó járatokat.

A hasadék egy nagyon szűk és lapos átkúszás után a Nagytemplom melletti párhuzamos hasadékba vezetett vissza.

Résztvevők: Szűcs László, Filei Károly, Szabó Zoltán, Hiba Antal, Filei Krisztián, Molnár Veronika.

10./2015.06.07.

A Kígyó út alatti lapos előremenő hasadékot bontottuk.

Bejutottunk egy levegős, de járhatatlanul szűk keresztaszékba.

Résztvevők: Szűcs László, Filei Károly, Filei Krisztián, Klavora Máté.

11./2015.06.13.

A tevékenység célja: a Solymári Ördöglyuk Barlang Óriástermi Ferde hasadék végpontjának bontása

Résztvevők: Szűcs László, Kocsis András, Fülöp Szilárd, Fábián Péter, Molnár Mária, Halász László

12./ 2015.07.19.

A tevékenység célja: a Solymári Ördöglyuk Barlang Óriástermi Ferde hasadék végpontjának bontása

Résztvevők: Szűcs László, Kocsis András, Skrivanezné Frojimovics Ágnes, Molnár Mária, Kormos Tamás.

13./2015.08.15.

A tevékenység célja: a Solymári Ördöglyuk Barlang Óriástermi Ferde hasadék végpontjának bontása

Résztvevők: Szűcs László, Kocsis András, Molnár Mária, Mészáros Bálint, Fábián Péter, Galambos Zoltán,

14./ 2015.09.12.

A tevékenység célja: a Solymári Ördöglyuk Barlang Óriástermi Délnyugati járat végpontjának bontása

Résztvevők: Szűcs László, Kocsis András, Fülöp Szilárd, Megyesi Balázs, Skrivanezné Frojimovics Ágnes, Galambos Zoltán, Molnár Mária

IBBS Ifjúsági Barlangtúra és Barlangi Sportterápia Egyesület

15./2015.11.15.

A tevékenység célja: a Solymári Ördöglyuk Barlang Óriástermi Délnyugati járat végpontjának bontása

Résztevők: Szűcs László, Kocsis András, Fábián Péter, Megyesi Balázs, Halász László, Molnár Mária, Fülöp Szilárd

16./2015.12.12.

A tevékenység célja: a Solymári Ördöglyuk Barlang Óriástermi Délnyugati járat végpontjának bontása

Résztevők: Szűcs László, Koszorús Andrea, Mészáros János, Ökrös Szilveszter, Galambos Zoltán, Paulin Márton

Érd, 2015 január 15.

Szűcs László
Kutatásvezető

**Az Ifjúsági Barlangtúra és Barlangi Sportterápia Egyesület (IBBS)
2015. évi működéséről és eredményeiről**

a Ferenc-hegyi-barlang, és a Solymári-ördöglyuk hasznosításáról

Az egyesület és a programok bemutatása

Az egyesület elnöke Szitányi Zsuzsa, elnökhelyettese Gáti Mária, ügyvezetője Szücs László.

Minden intézményes háttér nélkül, a civil szervezetet azért hoztuk létre, hogy a fiatalok kiépítetlen barlangokban való túrázását egyrészt egészségmegőrző, másrészt tanulmányi célból megvalósítsuk.

- **Barlangi sportterápia a krónikus légúti megbetegedésben szenvedő gyermekeknek** (Ferenc-hegyi-barlang)
- **Nyári barlangász táborok a sportterápiánkra járó gyermekeknek és családjuknak.**
- **Ismeretterjesztő sport-barlangtúrák iskolai csoportoknak a Solymári-ördöglyukban**
Az un. „overallos” túrák földrajz-, és környezetvédelmi oktatást is jelentenek egy barlangtúra keretei között. Egyre több osztály választja a kevésbé kényelmes, de élménydús és tartalmas tanulmányi kirándulást.
- **A tevékenységünkhöz kapcsolódó igen széleskörű programismertető munka.**

E két barlangban végzett közcélú tevékenységünkhöz a Környezetvédelmi Minisztérium Természetvédelmi Hivatala barlanghasznosítási engedélyt adott.

A hasznosítási engedélyünk a Solymári-ördöglyuk esetében 2015. december 31-ig volt érvényes, a Ferenc-hegyi-barlang esetében a 2016. január 1-től meghosszabbított hasznosítási engedélyünk 2020. december 31-ig érvényes.

2006-tól Szücs László ügyvezető önkéntes munkatársként dolgozik az egyesületben, végzi az ügyintézői a túravezetői és a karbantartói feladatokat. Az egyesületi tagok ebben az évben is folyamatosan végeztek önkéntes munkát a szervezet érdekében.

A barlangban túrázókra kötelező balesetbiztosítást kötöttünk, aminek a plusz költségét nem építettük be az árainkba.

Barlangi sportterápia – Ferenc-hegyi-barlang

Az asztmás gyermekek a befulladás veszélye nélkül mozoghatnak a gyógyító barlangi klímában. A túrázás során a barlangi klíma és a sport egészségfejlesztő hatásai egymást erősítik. A kiépítetlen barlangban végzett intenzív sport eredményei: jobb légzőszervi állapot, az asztmás panaszok csökkenése, a kondíció jelentős javulása.

A 7-18 éves asztmás, allergiás gyermekek barlangász overallban és fejlámpás sisakban 2-3 órás túrán vesznek részt. Az orvosok, szülők, testnevelő tanárok visszajelzése is alátámasztják a sportterápia hatásosságát.

Mindig szombaton tartjuk a barlangtúrákat az egészségkárosodott gyermekek és családjuk számára, az aktuális létszámot, anyagi okok miatt 20-főre csökkentettük.

2015-ben, mint az előző évben is, február végéig téli szünetet tartottunk, illetve december közepétől már nem tartottunk túrákat, mert a gyerekek rosszul viselték a nagy hidegben, az utcán való átöltözést.

Összesen **25 hétvégén** szerveztünk túrát, szombatonként **20 fővel**, ami összesen **500. főt** jelent. A hétvégi túrákon továbbra is a délelőtt a kezdőké, lehetőség szerint két – különböző nehézségi szintű– csoportra bontva, a délutáni túra a gyakorlottabbaké, ugyanúgy két párhuzamos túrával. Így minden gyermek a számára legmegfelelőbb intenzitású túrára osztható be, és ha a szintet teljesíti, továbbléphet. A barlangtúrákon semmilyen orvosi probléma, baleset nem volt.

A barlangi túrázást nyári táborral (Szögliget), külföldi barlangászással (Olaszország, Szlovákia), kötéltechnikai gyakorlatokkal és felszíni túrákkal színesítettük.

Ebben az évben nem voltak olyan pályázatok, amin részt vettünk volna.

Sportterápia programunkat az 1%-os adófelajánlásokból, a Solymár túrák bevételeiből, és a sportterápiában résztvevők adományaiból tartottuk fent. A felszerelést 2015-ben is felújíthattuk, a tönkrement lámpákat pótoltuk, folyamatosan varrattunk overallokat, mert a felszerelésnek ez a része megy tönkre leghamarabb. Pár új overallt is vettünk.

Honlapunk weboldalának címe: www.barlangtura.hu.

Barlangtúrák a Solymári-ördöglyukban

A Solymári-ördöglyuk overallos turisztikai hasznosításáról a MSZ 20386 szabvány alapján:

Állandó jelleggel foglalkoztatottunk nem volt.

Időszakos jelleggel 19 főt foglalkoztattunk, ők önkéntesként segítették a túrák vezetését.

1. a nyitva tartás rendje:

A túrákat egész évben, szombat délelőtt kivételével a hét bármely napján tartottunk, a telefonon előzetesen egyeztetett időpontban.

2. belépődíjak:

Alaptúra ára: 1800 Ft/ fő

Overall bérlés: 800 Ft/darab

Nagy túra ára: 4500 Ft/fő overallassal együtt.

Egyesületünk szinte csak bekerülési költségen vezeti a túrákat. **Kedvezmény:** 20 fő felett, két kísérő pedagógus ingyen vehet részt a túrán.

Barlangászok, azok hozzátartozói, gyermekei, ingyen vehetnek részt a túrán.

A látogatók száma ebben az évben nagyjából stagnált..

A látogatók száma havi bontásban:

Január	12 fő
Február	26 fő
Március	60 fő
Április	54 fő
Május	86 fő
Június	116 fő
Július	78 fő
Augusztus	57 fő
Szeptember	40 fő
Október	44fő
November	33 fő
December	27 fő
Összesen	633fő

3. Az esetleges reprezentatív vendégek száma:
18 fő
4. Forgalmazott propagandaanyagok: Jó minőségű színes szórólap

Ebben az évben kétszer is próbálkoztak a barlangajtó feltörésével, de a zárat gyorsan kijavítottuk.

Az általunk használt útvonalakon rendszeresen összegyűjtöttük az ott talált szemetet és kivittük a barlangból.

A két bejáratú ajtót, a létrákat, a láncokat minden alkalommal ellenőriztük és karbantartottuk.

2015 évben is a barlanghasznosítási engedélyekben foglaltakat maradéktalanul betartottuk, tevékenységünk ellen kifogás nem merült fel.

Köszönjük a Környezetvédelmi Minisztérium Természetvédelmi Hivatala Barlangtani Osztályának és a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóságának, hogy munkánkat támogatták.

Érd, 2016-01-18

Szűcs László
ügyvezető